Leto XLV. - Štev. 43 (2267) - Četrtek, 18. novembra 1993 - Posamezna številka 1200 lir

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/I/I/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978 - Poštni t/rn 11234499
Poduredništvo: 34133 Trst - Trieste - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307

TAXE PERÇUE | GORIZIA
TASSA RISCOSSA | ITALY

NAŠ UVODNIK

Prispevajmo svoj delež

Na nedeljskih predčasnih občinskih volitvah v Trstu, Devinu-Nabrežini in Miljah imamo možnost, da prispevamo k zmagi političnih sil in kandidatov, ki so odprti do slovenskega dela tukajšnje stvarnosti, do zaledja, ki ga v prvi vrsti predstavlja nova Slovenija, do načrtov za družbeni in gospodarski dvig. Poraziti je treba šovinistične, zaprte, brezperspektivne sile, ki so se tokrat pokazale s pravim obrazom, saj županskega kandidata Staffierija podpirajo Lista za Trst, neofašisti (tokrat z novim imenom), demokrščanska desnica, ki je raje zapustila svojo prenovljeno stranko kot pa Staffierija. To velja zlasti za Trst, a tudi v Devinu-Nabrežini in Miljah so v zadnjem času močno napredovali tisti, ki delajo proti narodnostnemu sožitju.

Severna liga je tudi za naše ljudi vabljiva, saj smo vsi naveličani škandalov, nesposobnosti odgovornih in vedno novih davkov. Vendar je zgolj protestnemu gibanju lahko obljubljati novo politiko. Žal je tudi ta stranka pri tako pomembnem vprašanju, kakršno je odnos do Slovencev, v Trstu zelo dvoumna. Čeprav so pri Severni ligi tudi slovenski kandidati, so tam kot posamezniki, ne kot organizirani predstavniki naše manjšine.

Jasno je, da nova volilna zakonodaja, ki je uvedla večinski sistem, ni pravična do naše skupnosti. Medtem ko imajo Italijani in Madžari zajamčeno zastopstvo v Sloveniji, je morala Slovenska skupnost zaradi nove zakonodaje iskati širše povezave pod novimi znaki, če je želela ohraniti možnost za uspeh. Šla je v to, čeprav smo vsi navezani na »lipovo vejico«, ker ne gre za uspeh stranke, gre za to, da moramo delati za skupno dobro. Za to, da obrnemo na Tržaškem stran v upanju, da preidemo na boljše.

Ne delamo si utvar, saj ne računamo na čudežne rešitve. V mejah, ki nam jih zarisuje nova zakondaja, pa moramo prispevati svoj delež, da izboljšamo položaj. Zato Slovenska skupnost svetuje našim ljudem, naj v tržaški občini glasujejo za Zavezništvo za Trst, ki podpira županskega kandidata Riccarda Illyja in vključuje kandidate slovenske stranke tako na občinski listi kot na listah za mestne in predmestne rajonske sosvete. Za Vzhodni in Zahodni Kras je mogla SSk postaviti samostojni listi s tradicionalnim znakom. V Devinu-Nabrežini glasujemo za listo Skupaj, v Miljah za listo Skupaj za Milje.

Vsakokrat pa je treba zapisati tudi priimek kandidata Slovenske skupnosti, ki mu želimo zaupati preferenco. Skrbeti moramo namreč tudi za to, da izvolimo svoje ljudi, ki bodo znali braniti naše pravice.

Ivo Jevnikar

Naša zgodovina

Ekipa slovenskih in italijanskih zgodovinarjev je na delu. Začeli so v nedeljo v Benetkah v smislu navodil, ki so jih dobili iz Rima in Ljubljane, in se dogovorili za metodo dela, razmejili obdobje in postavili pravilo, da bodo objavljali samo skupne dokumente ali izjave.

Za mešano ekipo zgodovinarjev so se dogovorili, ko so na medvladnih pogovorih ugotovili, da ne morejo najti skupnega jezika za preučitev dogodkov, ki so vplivali na zgodovino naših krajev. Slovenska stran je imenovala v komisijo same resne strokovnjake, italijanska pa je bila manj elegantna, saj najdemo med zgodovinarji in pisatelji tudi Lucia Totha, ki strokovno gotovo ni prav neoporečen, ker na dogajanje gleda še kako prizadeto in čustveno.

Delo mešane komisije bo gotovo zahtevno in dolgotrajno. Zastavili so ga strokovno in tehtno in omejili — zaprvi krog posvetov — raziskovalno obdobje, ki naj bi seglo do konca prve svetovne vojne. Izhodišča se zdijo dobra; če bo obveljala še dobra volja, bodo tudi rezultati dobri. Od teh rezultatov pa si ne smemo pričakovati preveč, ker vse kaže, da je Rim pristal na komisijo zato, da bi utišal najbolj nacionalistične kroge, zato tudi taka sestava.

Mi se kot Slovenci in manjšinci nimamo česa bati:
- Italija je še vedno dolžnik do Slovencev v Benečiji, ki jih je sprejela po plebiscitu leta 1866 kot naslednica beneške republike; razselila jih je najprej po Evropi in nato po furlanski ravnini, pobrala pa jim je jezik in kulturo. Asimilatorska država je slavila na vsej črti;
- očitek, da je Avstrija načrtno naseljevala Slovence v Trst, da bi spremenila narodnostno ravnotežje, ne drži, ker je prav toliko Italijanov (regnicoli) prišlo iz italijanskih obalnih krajev;
- protislovensko nastrojenje države je prišlo do izraza na Primorskem takoj po prvi svetovni vojni in ne šele

(se nadaljuje na 2. strani)

Poklicani k službi bratom in Bogu

Beseda škofa L. Bellomija svojim vernikom ob letošnji Hvaležnici v stolnici sv. Justa

1. Izmenjava darov

Obhajamo Hvaležnico. Prepevamo slavo Bogu za zemeljske sadove in za človeško delo. Gospodovi darovi so tako veliki in številni, da ne bomo nikoli poravnali svojega dolga z njim.

Danes smo se zbrali tu v stolnici, kjer si naša slovenska skupnost prevzema vsako leto nalogo, da predstavlja vso našo Cerkev. Zemeljski sadovi, ki jih boste prinesli k oltarju kot simbolična znamenja, prav gotovo konkretno izražajo pripravljenost, da boste na nek način vrnili nekaj svojega za velikodušnost, ki nam jo izkazuje Bog.

Bogoslužje nas na najboljši način uči, kako naj izpolnimo to dolžnost. Izkažimo hvaležnost vedno in povsod! To dolžnost pa je treba pokazati v dejanju.

Bogu moramo služiti preko bratov.

Naša Cerkev je kakor druge v Italiji izbrala za zadnje desetletje v tem tisočletju skupno pot, ki povezuje dolžnost oznanjevanja evangelija s pričevanjem ljubezni.

Tržaška Cerkev je na tej poti dala za dvoletje 1993-1995 posebno pozornost ljubezni: zavzetost za socialno in politično delo. Gre za skupno blaginjo, za ustroj, ki jo gradi in podpira.

Pri tej maši hočemo položiti na oltar svoje prepričanje, da smo vsi odgovorni za to, kar pripada vsem. Zato je treba bolj pospešiti udeležbo kristjanov pri socialnem in političnem življenju, da bomo tako sodelovali pri oblikovanju bolj pravičnega in bratskega sožitja.

2. Dolžnost oblikovanja

Jasno pa je, da ni mogoče ničesar improvizirati. Potrebujemo prepričane kristjane, ki bodo ponesli evangeljski kvas in moč Cerkvenega socialnega nauka v svet, ki je danes tako zahteven in težak.

V naših dneh se pojavljata še dva razloga, zaradi katerih je ta prisotnost še bolj nujna,in ki zahtevata resno pripravo za delo na tem tako delikatnem in zahtevnem podočju: in sicer zaradi moralne zmede in družbenega nezadovoljstva.

Apostol Pavel spominja, da mora biti božji človek skrbno pripravljen za vse dobro in lepo delo. Med lepimi deli kristjana pa izhaja z vedno večjo vztrajnostjo delovni odnos s civilnimi ustanovami.

Politično delo, ki se opravlja v resnem, skrbnem in natančnem spoštovanju njenih ciljev, lojalno sodelovanje pri ustanovah in združenjih, ki imajo javni interes, velikodušna pomoč vsaki pobudi, ki ima za cilj skupne interese: to so stvari, ki kličejo vsakega vernika, naj sodeluje predano in z vso možno pripravljenostjo.

Med sv. mašo so verniki prinesli škofu v dar pridelke domače zemlje v znak hvaležnosti Bogu za letošnjo letino

Naj še dodamo, da zakoni, strukture in razni mehanizmi, ki urejajo civilno sožitje, postajajo vedno bolj zamotani. Zato zahtevajo večjo pozornost in informacije vsaj glede glavnih in osnovnih problemov.

Politika je pred nami kot velika in potrebna služba. Da bo pa organizirana po prvotnih načrtih in da bo v njej spoštovana svoboda božjih otrok, je treba začeti na široko z oblikovano, primerno in sistematično pripravo.

3. Razpoložljiva sredsta

V ta namen smo v septembru pripravili Škofijske pastoralne dneve. Sad tega zborovanja so nekateri pripomočki, ki so na voljo župnijam in združenjem. Gre za troje stvari: za katehezo odraslih, za kraje srečanj (Centri di ascolto) in za mladino. To so bistvene in preproste shede, ki so primerne za duhovnike, katehiste, vzgojitelje in animatorje. Radi jih vzemite v roke in jih modro uporabljajte. Na voljo so pa še obširnejši in važnejši Cerkveni dokumenti. To so: enciklika »Ob stoletnici« (Centesimus annus) našega papeža Janeza Pavla II., knjižica italijanske škofovske konference o »Cerkvi in pričakovanju države«, pismo škofov treh Benečij in knjižica naše škofije »Cerkev v službi našega mesta«.

Veljavnih pripomočkov je dovolj in upam, da ne bo manjkalo dobre volje, da jih boste uporabljali in širili njihov nauk!

Imam za absolutno nujno, da katoličani vzbudijo v sebi zavest, da jih Gospod kliče, naj nadaljujejo njegovo delo: »Nisem prišel, da bi mi služili, ampak da bi služil.« Naj spoznajo v teh težkih časih znamenje, da jih Bog kliče, da bi bili dobri Samarijani človeku.

4. Pogum in vztrajnost

Zavedam se obstoječih težav in odpora, zaradi katerih postaja neprijeten ta moj govor. A prav sedanja situacija, ki razodeva brezbrižnost, izmikanje odgovornosti, razočaranje in nesoglasnost, jezo in hudo obsodbo, nas mora vzpodbujati k pozitivnemu in konstruktivnemu delu.

Temni oblaki naraščajoče nestrpnosti, vrnitev k zagrenjenemu nacionalizmu, nasprotovanja celo v sami Cerkveni skupnosti nas kličejo, da se odločno in brez izmikanja postavimo v bran.

Še bolj pa segajo do srca nove revščine, ki neumisljeno prizadevajo najbolj revne; zakrbljenost družin, ki se bojijo izgube delovnega mesta, težave mestne ekonomije, negotova bodočnost, ki vznemirja zlasti mladino. To so tako številni alarmi, ki kličejo nujno vse k sodelovanju pri njihovem reševanju.

Razlaščanje zemlje v neposredni okolici Trsta močno prizadeva kmete in vrtnarje. Še vedno so v negotovosti za svojo bodočnost. Vendar z darovanjem svojega dela izražajo svoja upanja in zaupanje.

Načini, kako vse to naredimo, so različni in številni. Vsakdo naj se vpraša, koliko časa in energije da na razpolago skupnosti pri socialnem in političnem delu. Mislim, da vsi lahko naredimo kaj več; da se vsi lahko vsaj udeležimo primernih vzgojnih iniciativ in da imamo vsi interes, da pride do tega.

Popolna Kristusova žrtev, ki jo sedaj obnavljamo na oltarju, naj nam pomaga, da bomo tudi mi naredili kakšno žrtev več za svojega bližnjega in da bomo to naredili čimbolj učinkovito. Socialne in politične poti sežejo daleč in pridejo do vseh. Če je treba plačati kakšno ceno, se ne odmikajmo! Ljubezen, ki nas žene, naj bo naša moč in način našega delovanja, božje merilo naše službe!

Dr. Janezu Vodopivcu v spomin

SVETOVALEC NA KONCILU

Izreden teološki izziv je prof. Vodopivcu pomenilo sodelovanje, v vlogi strokovnjaka za ekumenska vprašanja, na 2. Vatikanskem cerkvenem zboru (1963-1965). Dobro se še spominjam, kako mi je nekoč rekel: »Lepo ti je pri srcu, če pri prebiranju koncilskih dokumentov izslediš odstavke, ki si jih sam predlagal.« Torej je po Vodopivčevi zaslugi tudi kapljica slovenskega uma in srca v koncilskih dokumentih! Vodopivčev pogled na teologijo 2. Vatikanskega koncila je dobro zapisan v »Dizionario della Teologia del Concilio Vaticano Secondo« (1969), kjer sta njegovi zahtevni gesli o Cerkvi in o ekumenizmu.

A leta so se nabirala in bolezen mu je vedno bolj jemala moč, odtod tudi profesorjeva skrb, da bi si vzgojil naslednika na Urbaniani, in po možnosti Slovenca. Izsledil ga je v dr. Jožku Pircu iz Idrije, ki danes na tamkajšnji teološki fakulteti predava ekleziologijo.

ZADNJE SLOVO V SLOVENIKU

Med liturgijo slovesa v Sloveniku na dan pred Vsemi svetimi je nekdanji rektor Urbaniane P. Chiocchetta med drugim dejal: »Še bomo čutili, kako nam manjka on, teolog Urbanijanske univerze, jasen in uravnovešen predstavnik ekumenskega gibanja, član Papeške rimske teološke akademije.« Ravno tako prisrčne so bile besede pokojnikovega prijatelja msgr. Maksimilijana Jezernika, rektorja Slovenika, med njimi precej pokojnikovih kolegov z Urbaniane, sedanji in prejšnji rektorji, dekani raznih fakultet. Pol-

VODOPIVEC IN SLOVENCI

Neposredno pokoncilsko obdobje je zaznamovano z uresničenjem dolgoletnih sanj, to je, slovenskega zavoda ali »Slovenika« v večnem mestu. Msgr. Vodopivec ni bil le eden izmed pobudnikov, marveč velik dobrotnik in velika opora tem, ki so stvar neposredno vodili, v prvi vrsti sedanjemu rektorju msgr. Maksimilijanu Jezerniku. Zato je bil prof. Vodopivec s Slovenikom tesno povezan, bil mu je nekako drugi dom

noštevilna je bila tudi udeležba slovenske skupnosti, ki živi v večnem mestu, med le-to slovenski veleposlanik pri Sv. sedežu dr. Štefan Falež, ki je želel brati drugo bogoslužno berilo. Domovino so zastopali dr. Janez Gril, urednik Družine, dr. Jurij Bizjak, predavatelj na teološki fakulteti v Ljubljani; Goriško je pa zastopal dr. Oskar Simčič. Z molitvijo je tudi slovenska pesem blažila žalost za prijateljem, ki je odšel, in oživljala v nas upanje, ki ga je v nas Gospod zasadil, da se bomo z njim še nekdaj srečali.

Oskar Simčič

Naša zgodovina

(nadaljevanje s 1. str.)

z nastopom fašizma, (gen. Patitti di Roreto se je lagal, ko je ob prodiranju italijanske vojske podpisal Slovencem namenjeni znameniti proglas o kulturnosti prihajajoče Italije);

- fašizem je v naših krajih pomenil poskus etničnega čiščenje, ki se je nadaljeval tudi po njegovem koncu in po vojni z načrtnim naseljevanjem istrskih beguncev po slovenskih vaseh;

- Londonskega sporazuma iz leta 1956 Italija zavestno ni ratificirala in 20 let mlajšega Osimskega sporazuma ni še začela izvajati; za vrsto ustanov od šol do radia se moramo zahvaliti še zavezniški upravi; tudi zavlačevanje in zamujanje z izvajanjem ustave, mednarodnih dogovorov in človekovih pravic pomeni pritisk na manjšino in asimilacijski proces.

To je nekaj izmed številnih elementov, ki jih imajo na razpolago zgodovinarji, da potegnejo določene zaključke o preteklem dogajanju. Če jih bodo politiki in državni funkcionarji upoštevali, bo za vse dobro.

- S

Spominska svečanost v spomin na židovske žrtve

V nedeljo 14. t.m. se je zjutraj na svojem pokopališču tržaška židovska skupnost spomnila na tragične dogodke izpred petdesetih let, ko so nacisti odposlali v uničevalna taborišča več kot 700 tržaških židov, od katerih jih je v Hitlerjevih plinskih celicah umrlo 628. Verski obred je vodil rabin Avraham Kellmann, priložnostni govor pa je imel odv. Enzio Vollo, ki je izrazil zaskrbljenost nad naraščanjem rasne nestrpnosti v Evropi. Prišlo je tudi do polemike zaradi odsotnosti predstavnikov oblasti, pa tudi tržaške Cerkve. Predstavnik le-te pa se ni mogel udeležiti svečanosti le iz tehničnih oz. organizacijskih, ne pa iz kakršnihkoli drugih razlogov, je zatrdil don Silvano Latin.

Danes pazimo bolj na človekove pravice kot na božje pravice. In sadovi?

Kard. Danneels, Bruxelles

Razgovor s svetim očetom

Dnevnik La Stampa je objavil v torek, 2. novembra, dolg intervju svojega časnikarja Jasa Gawronskega s svetim očetom. Sveti oče je odgovoril na številna raznolika vprašanja. Nekaj primerov.

Zakaj sedaj, ko je sveti oče še po 15 letih vladanja Cerkvi izredno priljubljen, ga na Poljskem nekateri kritizirajo?

Odgovor: »Res je, da me sedaj na Poljskem nekateri po sredstvih javnega obveščanja prikazujejo v negativni luči. Reči pa moram, da to ne odgovarja resničnemu razpoloženju katoliškega ljudstva. Razumeti moramo, zakaj prihaja do takih kritik.

Po mojem mnenju gre tu za zgrešeno idejo, kaj pomeni vstop Poljske v Evropo. S tem vprašanjem sem se srečal že leta 1991 med svojim obiskom na Poljskem in tudi ob drugih priložnostih. Gotovo, jaz nisem proti vstopu Poljske v Evropo, sem pa nasproten, da se iz tega poskuša napraviti nekakšen malik, zgrešen malik. Zagovorniki tega načrta mislijo z vstopom v Evropo vpeljati na Poljskem ultra liberalni (ali pretirano liberalni) sistem, potrošništvo brez pravih vrednot. Pripravljali bi mu pot z močno propagando. Vse izvira iz tega.

Poljska v resnici nima potrebe, da vstopi v Evropo, ker je že v Evropi, celo v njenem središču. *Važno je, da vstopi v Evropo s svojimi vrednotami,* ne pa da bi se nekritično in slepo prilagajala zahodnim navadam ter sprejemala, kar je najslabšega.«

— Ali ne bi bilo potrebno, da bi tudi slovenski politiki, ki se trudijo za vstop Slovenije v Evropo, upoštevali te papeževe besede? —

Zanimiv je papežev odgovor na vprašanje, **kakšna je bila njegova vloga pri padcu komunizma.**

Sveti oče misli, da »je imelo odločilno vlogo krščanstvo kot tako s svojo vsebino, svojim verskim in moralnim sporočilom, z notranjo obrambo človekove osebe in njenih pravic. Jaz nisem storil nič drugega, kot opominjal in ponavljal ter vztrajal, da je treba ta načela spoštovati, zlasti načelo verske svobode — a ne samo te, ampak tudi vse druge svoboščine, ki pripadajo človeku.«

— Gotovo ima tudi v Sloveniji krščanstvo veliko zaslug za sestop partije z oblasti, čeprav nekateri skušajo sedaj to zanikati.

Za nas v zamejstvu je velikega pomena papežev odgovor na vprašanje, **ali vpliva na njegov način papeževanja dejstvo, da je Poljak.**

»Odraščal sem na Poljskem, zato sem prinesel s seboj vso zgodovino, kulturo, izkušnje, poljski jezik. **Še sedaj, kadar pišem, pišem v poljščini. Materin jezik je nenadomestljiv.** Živel sem v deželi, ki se je morala toliko boriti za svojo svobodo, izpostavljena je bila napadom in pritiskom sosedov. To mi prinaša veliko razumevanje za dežele Tretjega sveta. Izpostavljene so drugačni odvisnosti, zlasti gospodarski. O tem sem večkrat govoril z afriškimi voditelji. Vem, kaj je izkoriščanje in sem se takoj zavzemal za revne, razdedinjene, stiskane, potisnjene na rob in brezpravne.«

Mogočni tega sveta v tem oziru ne gledajo vedno prijazno na papeža.

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Jezus Kristus, Kralj vesoljstva

21. november

Papež Pij XII. je v jubilejnem letu dne 11. dec. 1925 za vso latinsko Cerkev uvedel praznik Kristusa Kralja, ki ga sedaj obhajamo na zadnjo nedeljo Cerkvenega leta. Letos 21. novembra. Pred očmi sveta, ki je tičal — in še vedno tiči — v zlu, naj bi spet jasneje zažarel svetli lik Kristusa, Kralja vesoljstva, in njegovega kraljestva resnice in življenja, kraljestva svetosti in milosti, kraljestva pravičnosti, ljubezni in miru.

Ta praznik zamegli letos praznik Darovanja Device Marije, ki ga obhajamo vsako leto prav 21. novembra. Marijini starši Joahim in Ana naj bi triletno deklico Marijo posvetili službi v templju. Ker ta dogodek omenja apokrifni Jakobov evangelij, se je praznik Marijinega darovanja razmeroma pozno uveljavil na Zahodu. Uvedel ga je papež v Avignonu v Franciji šele leta 1372. Vsebina tega praznovanja je popolna predanost, s katero se je Marija darovala Bogu od prvih trenutkov svojega zavestnega bivanja.

V Benetkah, kakor tudi v Trstu, je 21. november posvečen Mariji s praznikom »Madonna della salute«. Na ta dan se Tržačani spominjajo kuge, ki je leta 1849 izbruhnila v Trstu in v Venetu. Zdravstvene oblasti so si takrat zelo prizadevale, da bi zajezile širjenje bolezni. A vse je bilo zaman. V tem obupnem stanju so Tržačani zaupali pomoč Marij in kuga je popustila že prve dni meseca novembra istega leta. Dne 21. nov. 1849 je mesto izkazalo svojo hvaležnost Mariji s slovesno pontifikalno mašo škofa Bartolomeja Legata in z množično procesijo.

Na ta dan so glavne slovesnosti v cerkvi Marije v starem mestu (S. Maria Maggiore), kjer bo popoldne ob 16. uri maša v slovenskem jeziku.

I.šk.

Pred 28. revijo ZCPZ

Praznik petja ob 30-letnici Zveze

V nedeljo, 28. novembra, bo v Kulturnem domu v Trstu potekala 28. revija Zveze cerkvenih pevskih zborov. Revija se bo odvijala v znamenju 30. obletnice te organizacije, ki pokriva delovanje slovenskih cerkvenih pevskih zborov na Tržaškem. V nedeljo bo torej vzdušje še posebej praznično in slovesno, saj bodo pevskim zborom podelili posebna priznanja. V tisku je tudi spominska brošura, ki obravnava delovanje ZCPZ in zborov, ki so vanjo vključeni.

Na letošnji reviji bo nastopilo enajst zborov, večina katerih je na njej že nastopila. Predstavila pa se bosta tudi dva »novinca«: to sta mladinska skupina župnije sv. Jerneja z Opčin in MePZ Jacobus Gallus, ki je v komaj dveletnem delovanju žel res razveseljivo vrsto uspehov. Sodeč po zborih (nastopili bodo tudi DPZ Vesna iz Sv. Križa, DPS Vesela pomlad z Opčin idr.), bi morala biti kakovost letošnje revije dobra. To je mnenje predsednika ZCPZ dr. Zorka Hareja. Vest je pozitivna, saj se je kakovostna raven naših zborov v zadnjih časih občutno znižala. Kje so vzroki?

Le-ti tičijo verjetno najprej v demografskem padcu, ki ga naša manjšina že vrsto let doživlja. Padec je sicer v sozvočju z italijanskim in evropskim trendom, za našo skupnost pa je usoden, saj postavlja pod vprašaj preživetje mnogih naših organizacij in društev ter seveda tudi pevskih zborov, posebno tistih, ki imajo cerkveni značaj. Današnji človek — mlad ali tudi manj mlad — ima na voljo vrsto stvari, ki se mu zdijo važnejše in privlačnejše. Za nami so časi, ko je predstavljalo petje v zboru ali pa igranje v dramski skupini domačega društva edino možno razvedrilo. Danes imamo kino, športne tekme, disko, predvsem pa televizijo, ki je zavzela zelo važno mesto v življenju mnogih družin. Pojavlja se tako neka brezbrižnost, neka apatija, ki dobesedno ubija voljo po ustvarjanju.

Svojčas se je govorilo, da so za krizo društvenih in cerkvenih zborov krivi tisti pevski sestavi, ki imajo za cilj nekaj več kot samo nastopanje na revijah in koncertih v domačem okolju. Zgodba je znana: kakovostnejši zbori naj bi slabšim jemali pevce, le-ti pa naj bi se od domačega zbora oddaljili. Take namige smo zasledili tudi pred letom dni, ob priliki 27. revije ZCPZ, in sicer v Novem listu. Trditev — ali pa očitek, odvisno, kako to tolmačino — je le delno utemeljena. Osebno sem seznanjem le s posameznimi primeri, saj je večina pevcev, ki so se bili odločili za petje v boljših zborih (npr. v MePZ J. Gallus, Milan Pertot, Primorec-Tabor, v Tržaškem oktetu idr.), v veliki meri ostala zvesta tudi domačemu. Verjetno je problem v tem, ali se še čutimo pripadnike neke skupnosti, naj bo to ožja (domača) ali širša. Kjer je ta občutek še živ, imamo pozitivne rezultate tudi na kulturnem oz. pevskem področju. Kjer se skupnost razkraja oz. je že razkrojena, pa si kakih rezultatov seveda ne moremo pričakovati. To velja tako za slabše kot za boljše zbore. To pa ne drži samo za področje zborovskega petja, ampak za vsa področja delovanja naše skupnosti. Eden izmed mernikov našega občutka pripadnosti pa je gotovo tudi vsakoletna revija ZCPZ, kjer se seznanimo z napredovanjem (ali pa tudi ne-napredovanjem) našega petja. Upati je, da bo praznično vzdušje nedeljske revije spodbuda za resnejše ukvarjanje s to problematiko.

Ivan Žerjal

MAŠE NA SV. GORI

Ob nedeljah in praznikih:
ob 8., 10. in 16. uri.
Ob delavnikih:
ob 8. in 16. uri.

POGLED V SLOVENIJO

Kdo je proti obrambi?

Republika Slovenija se praviloma nahaja vsaj sredi enega, če že ne dveh žgočih problemov. Zadnjič smo omenili odtok družbenega premoženja v tujino — to je za trenutno zakonodajo celó normalen pojav — pri čemer naj bi odšlo po objavi na TV Slovenija v nepovrat okrog 1,5 milijarde nemških mark tja do Cipra, Singapurja in Hongkonga, da o seveda bližnjih državah sploh ne govorimo. Kot rečeno, gre pri vsem tem za šibitev države in ker se omenjajo podobni pojavi tudi v zamejstvu med Slovenci v Italiji, za šibitev manjšine.

Drugi žgoči problem je gotovo proračunski memorandum oziroma načelno izhodišče za oblikovanje proračuna za leto 1994. V prvem planu so bila v sicer ostri in mestoma kar žolčni razpravi sredstva za obrambo, kjer se je v prvi vrsti Združeni listi - sestavljajo jo ljudje, ki v največji možni meri še vedno verjamejo v komunistična izročila, podobno kot v Italiji Stranka komunistične prenove — posrečilo, da je nasprotovala ministrstvu za obrambo z geslom o gospodarskem in socialnem napredovanju, ki morata biti prvenstvena skrb mlade slovenske države. Orožje ali kruh - to je bila misel nasprotnikov čvrste obrambe ali pa: proti militarizaciji Republike Slovenije. Žal je treba priznati, da tudi javno mnenje v veliki meri naseda takšnim idejam, predvsem pa iluziji, da je Slovenija že v Evropi, na tisoče kilometrov proč od vroče balkanske krize, kjer ne obstaja prav nobena nuja več biti obrambno dostojno pripravljen. Nehote se človek spomni dejstva, da so proti obrambi sedaj isti ljudje, ki so v bivši Jugoslaviji molče in s pristankom podpirali financiranje Jugoslovanske ljudske armade, sedaj pa so iz neznanih razlogov čudno mirovniško razpoloženi. Spomniti se je mogoče tudi pomladi leta 1991, ko so najvišji levičarski voditelji podpisali Deklaracijo za mir, in to samo nekaj tednov pred napadom na Slovenijo. Vse to priča, da je mirovništvo teh sil pravzaprav sumljivo in da priča o tem, kako nekaterim iz obdobja ideologije narodna država ni preveč pri srcu, čeprav so v njej celó na vodilnih položajih.

Na vsak način bi morala resnično narodna politika storiti več za osveščanje javnega mnenja, ki očitno ne ve, da bo treba biti na samem robu balkanske krize še dolgo časa zelo previden. Balkanska logika se je namreč nevarno pomaknila proti zapadu, kar je videti v obnašanju Hrvaške do Slovenije. Tukaj je Istra, katere status bo treba šele na novo rešiti oziroma potrditi sedanjega - dogodki v njej in okrog nje niso preveč obetavni in idilični. Ne nazadnje mora biti vsem jasno, da bo Evropa v kratkem bistveno zmanjšala embargo proti Srbiji, ker se je pokazalo, da se ob vojni na isti točki maje sama Srbija in se poglablja razkol med Miloševićem in Šešljem, kar lahko vodi v srbsko državljansko vojno. Zgrešena evropska politika si razpada Srbije ne sme privoščiti, zato jo bo nemudoma podprla in vojna se utegne na Balkanu celo razširiti. Vsega tega slovensko javno mnenje ni upoštevalo, zato je v anketi s preko 90% glasovalo za »kruh« proti »orožju«.

Na srečo je v proračunskem memorandumu prevladala zdrava pamet in bo dobila tretjino obrambnih sredstev sicer sociala, vendar bo mogoče manjkajoči del sproti nadomeščati. Kljub temu vendar ni mogoče mimo ugotovitve, da bi morala Republika Slovenija zreleje in odgovorneje, predvsem pa brez realsocialistične mentalitete krmariti svojo sedanjo in prihodnjo usodo.

Janez Povše

Severno ligo imajo v zobeh

Z bližanjem delnih upravnih volitev, ki naj bi pokazale, kakšno je pravzaprav razpoloženje volilcev, se politični boj zaostruje. Vsi se zavedajo, da je od teh upravnih volitev marsikaj odvisno, prevsem pa usoda številnih politikov, ki bodo iz rezultatov lahko spoznali, ali naj se pripravijo na dokočno poslovitev od politike, ali pa lahko še računajo na popravni izpit. Za mnoge bo predčasni konec te zakonodajne dobe — dolgo se KD temu ne bo mogla več upirati — prava travma, saj jih bo želja po novem in prenovljenem, ki je zajela široke plasti italijanskih volilcev, neizprosno odplaknila. Nove polemike je v preteklem tednu sprožila Severna liga s svojim prvakom Bossijem, ki je samozavestno zahteval razpust parlamenta in nove volitve. Zaveda se pač, da je trenutek zanj in za njegovo gibanje ugoden in tudi, da tak trenutek ne traja v nedogled. Zato je treba tolči po nakovalu, dokler je železo še toplo. Bossi je zato — spričo novih zavlačevanj — zagrozil, da se bo skupaj z vsemi svojimi parlamentarci umaknil z Montecitorija in palače Madama ter ustanovil ločeno vlado za severne predele države. To bi bila secesija, ki se je vsi tako zelo bojijo, odkar je postalo jasno — ob zgledu Jugoslavije, Sovjetske zveze in Češkoslovaške — da države niso nujno večne in da lahko tudi razpadejo. V Italiji sami besede kot so avtonomija, secesija, ločitev, niso več tako bogoskrunske, kot so bile še pred letom dni. Zato pa so vse druge stranke kot stekli psi napadle Bossija zaradi njegove grožnje. Ti napadi pa samo krepijo Severno ligo, kar dokazuje, da so ljudje-volilci zares siti dosedanjega sistema, in da so pripravljeni na vse, le da se kaj spremeni. Morda je tak pogled na javne zadeve v Italiji pretiran in morda tudi sili v pustolovščino, ki lahko skriva tudi temne strani, ni pa mogoče reči, da ni do neke mere tudi upravičen. Vsekakor uspeh Lige dokazuje, da je dober del sedanjega političnega razreda izgubil stik s stvarnostjo, ljudmi in njihovimi željami in potrebami. Škoda, da se je v te polemike vključila tudi Cerkev, ker se je zaradi tega marsikomu zamerila. Krščanska demokracija se upravičeno čuti ogroženo, saj je deležna napadov z vseh strani, upravičenih in tudi neupravičenih, notranje je razdeljena in šibka ter nima osebnosti, ki bi lahko zbrala okoli sebe preostale zdrave sile, da bi globoko prenovljeni stranki dali novega zagona, predvsem pa poguma, da z bojem sploh nadaljujejo. Prav pogum je vrlina, ki v tem trenutku najbolj manjka v vrstah KD, enim zato, ker imajo umazno vest, drugim, ker jih je pred javnostjo sram. Strniti vrste bi bila prva naloga sedanjega vodstva, toda zdi se, da se je vse razbežalo, kot po nevihti.

BESEDA BRALCEM

Spoštovano uredništvo!

Dne 9. oktobra 1993 smo iz Primorskega dnevnika izvedeli, da je minister Jervolino preklicala natečaj za vstop učiteljskega osebja v stalež.

Natečaj je bil razpisan na podlagi zakona št. 417 iz leta 1989, ki predvideva, da se razpiše natečaj za nemške, ladinske in slovenske šole takoj, čim je prednostna lestvica prejšnjega natečaja izčrpana. Za razpis natečaja je pristojen šolski skrbnik.

Pri nas in na Južnem Tirolskem je bila lestvica izčrpana septembra 1992; na Južnem Tirolskem so razpisali natečaj 6. oktobra 1992, pri nas pa šele 7. julija 1993, to se pravi devet mesecev pozneje.

Natečaj je razpisal šolski skrbnik Renato Andreassi, ki bi glede na službena leta moral biti zelo izkušena oseba. Toda pri razpisu je zagrešil najmanj eno hudo napako, ki mu jo očita minister v dopisu, s katerim razveljavlja razpis. Navedel ni namreč števila prostih in razpoložljivih mest. Očitno pa ni januarja imenovani šolski skrbnik kriv za zamudo, ki se je nabrala od oktobra 1992 do januarja 1993. Ta pomanjkljivost je le eden od dveh razlogov, zaradi katerih je minister preklical razpis.

Drugi razlog je po ministrovem mnenju ta, da razpis ne upošteva določb zakona št. 243/93, po katerem so natečaji za šolsko osebje odloženi za eno leto. Tu je odgovornost ministra, saj bi moral vedeti, kaj določa zakon št. 417 iz leta 1989, in upoštevati da bi bil natečaj moral biti razpisan, predno je stopil v veljavo zakon št. 243/93 odnosno zakonski odlok št. 455/93.

Tako je bil na podlagi teh skrbnikovih napak natečaj preklican. Problem je sedaj, na koga naj pade krivda, na koga naj se obrnemo za pomoč.

Seveda, če iščemo krivca v Trstu, je to nedvomno šolski skrbnik; če ga iščemo v Rimu, pa se lahko vprašamo, s kakšnim namenom je bila sprejeta odločitev, da se razpis prekliče. Je to mogoče nov napad na slovensko šolo ali obstajajo res tehnični razlogi, zaradi katerih lahko sedem dni pred pisno nalogo prekličemo natečaj?

Zainteresirani smo nekaj dni čakali, da si bomo lahko nekoliko razjasnili pojme, čakali smo na reakcijo slovenskih političnih in kulturnih krogov. Vsak dan smo prelistali Primorski dnevnik, toda nihče od nas ni zasledil niti vrstice o tem (če so se o tem mogoče razpisali na drugih časopisih, naj nas, prosim, o tem obvestijo).

Najbrž pa je predvolilno ozračje odrinilo ta problem, pa četudi tako bistven za slovensko šolo in slovensko manjšino.

Po našem mnenju spada to v okvir širše akcije kratenja pravic in potiskanja ob rob slovenske šole, saj se je začelo lansko leto z ukinitvijo seminarja za učitelje, letošnje pa s šolami v devinsko-nabrežinski občini, nato je prišlo do ukinitve plač učiteljem s štipendijo v Ljubljani in nazadnje do preklica natečaja. Katera akcija bo sledila?

Se slovenski politični in kulturni krogi ne zavedajo, da so navedeni dogodki med seboj povezani ali pa problem podcenjujejo? Zdi se nam, da ni mogoče potisniti problema v ozadje, še manj pa čakati, da te volitve gredo mimo.

Opozorili bi še, da se problem tiče vsakega Slovenca, saj se namreč vsi zavedamo, da krčenje delovnih mest in zapiranje šol je za slovensko manjšino pogubno.

Še vprašanje: kaj nameravajo narediti naše politične in kulturne sile? Prosimo, da se kdo oglasi.

Zahvaljujemo se za objavo.

Sledijo podpisi

Spoštovano uredništvo,

prve dni novembra smo »poromali« na pokopališča, da smo okrasili grobove in molili za svoje rajne. To je za nas katoličane starodavna tradicija. Rada bi vedela, kako opravljajo druge veroizpovedi, kako se spominjajo svojih mrtvih.

A. Ž.

Pismo sem skrajšal na bistvo in bom skušal odgovoriti na vprašanje naše bralke.

Kot znano, imamo v Trstu več veroizpovedi: protestante, pravoslavne, Jude, ki imajo svoja pokopališča. Ne pozabimo še turškega pokopališča.

Pravoslavni imajo svoje »zadušnice« za pokojne, in sicer pred postom. Po liturgičnem obredu na »Pobusani ponedeljak« po »Tòmini nedelji« (to je po veliki noči) in na »Suboto pred Duhove« ali pred Binkoštmi. Poseben dan za mrtve je tudi »za Mikolsku zadušnicu« v oktobru in za »Mitrovsko zadušnico« (sv. Dimitrija), to je 8. novembra, po ruski liturgiji. Posebej se spomnijo žrtev na Kosovem polju (1389) in tudi na »Vidov dan« (28. junija).

Prvo pravoslavno pokopališče je bilo okrog sedanje srbsko-pravoslavne cerkve, nato na kraju, kjer je sedaj Goldonijev trg. Od leta 1823 pa je na sedanjem mestu pri Sv. Ani. Blizu je tudi grško-pravoslavno pokopališče.

Judje nimajo posebnega dneva za rajne v svojem koledarju. V septembru ali oktobru imajo postni dan ali »kippur«. Verni gredo zjutraj na grobove in tam molijo za svoje grehe in ne za grehe pokojnika.

Dragi urednik,

ne zamerite mi, če sem tako iskrena. V nedeljo sem kot vsako leto prisostvovala Hvaležnici. Nas je bilo veliko ali malo? Bilo je še veliko prostorov praznih. Zakaj? Ljudje ne čutijo ali pa vsi duhovniki ne priporočajo z večjo vnemo?

Rečeno je bilo, da je srečanje slovenskih vernikov s škofom - lahko bi jih bilo več. Ali ne zmoremo več?

Pa še to. Pričakovala sem si, da bodo tam vsi naši duhovniki, oblečeni v duhovniško obleko ob svojem škofu. Pa ni bilo. Nekateri so celo opazili, da ni bilo openskih gospodov. Hvaležnica bo zopet prihodnje leto. Rada bi prispevala, da bi ta dan postal za naš Trst velik skupen dan.

Pa oprostite, če sem tako iskrena.

P.S. Ne pričakujem si odgovora, da vas ne spravim v zadrego...

Glas iz okolice

K zgornjim besedam lahko pripomnim le to, da je bil v stolnici prisoten openski župnik g. Zvone Štrubelj.

Čudim se naši »Vita Nuova«, da pri objavi nedeljske maše 14. novembra ob 16. uri pri sv. Justu sploh ne omenja, da je to maša slovenskih vernikov ob vsakoletni Hvaležnici. Pa ja ne predstavlja to dejstvo zastrašujoče nevarnosti, da bi se Mihec in Jakec tam na mestnem stolpu zaradi tega sporekla?!

F.V.

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu razpisuje letos svojo sedmo študijsko štipendijo iz sklada »Mihael Flajban«. Štipendija bo znašala 2.000.000 lir letno in bo trajala za vso redno študijsko dobo, v kolikor bo lastnik zadostil pogojem pravilnika. Štipendija je namenjena slovenskim zamejskim visokošolcem, ki se bodo vpisali na tržaško ali videmsko univerzo v akademskem letu 1993/94.

Za podrobnejša pojasnila o pravilniku naj se interesenti javijo na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, ulica Machiavelli 22, 2. nadstropje, telefon 631203, ob sredah od 16. do 18. ure.

Rok zapade 30. novembra 1993.

NAŠA GOVORICA

NADA PERTOT

Razmišljanja o naši govorici odpirajo vedno nova vprašanja. Zadnjič smo mimogrede spregovorili o raznolikosti slovenskega glagola in o obubožanju, ki mu grozi zaradi italijanskega vpliva in rahlanja stikov z domačo govorico. Ne da bi se zavedali, se odpovedujemo nekaterim besedam in jih tudi pozabliamo. Kolikokrat slišimo, kako so na kaki seji sprejeli sklep, ko bi lahko kar kaj sklenili, ali so ostali začudeni, ko so se pa le začudili.

Vrsto let nekateri nič več ne končujejo, ampak le sklepajo. Tako slišimo, da se je sestanek sklenil, ko pa nam je bolj razumljivo, če rečemo, da se začenjajo in končujejo šolska leta. Nikakor pa ne smemo reči, da bo začela predstava ob 9. in končala ob 11. uri, kot tolikokrat slišmo ali beremo. Italijanski cominciare je v slovenščini začenjati se ali začeti se, razen seveda v primerih, ko začenjamo ali končujemo kako delo. Isto velja za italijanski finire, ki ga slovenimo s končati se in končati, če mi sledi predmet. Kako smo že usužnjeni, ne da bi se zavedali!

Zelo slovensko se nekaterim zdi, če govorijo zgolj o pisnih izdelkih, grdo te pogledajo, če si upaš reči, da bo urnik pismenih izpitov kmalu na oglasni deski.

V knjigi Jezikovno razsodišče (ZTT, Drava, 1984, str. 92) lahko preberemo: Pridevnik pismen uporabljamo v dveh pomenih: biti pismen — znati brati in pisati; od tod pismenost, nepismenost; 2. pismeno povabilo — v napisani obliki; nasprotje ustno povabilo; podobno: pismene naloge, pismeni izpiti, pismeni stiki. Pridevnik pisen se nanaša na zapis: pisna napaka, govorni in pisni kanal pri jeziku.

V tej knjigi, ki je izšla pri našem Založništvu tržaškega tiska, lahko najdemo še marsikaj zanimivega. Bralce pa bi še opozorila na knjigo, ki je izšla letos pri celjski Mohorjevi družbi, SLOVENSKO-ANGLEŠKO. Sestavil jo je odlični poznavalec slovenščine Janez Gradišnik. O njej pa kaj več prihodnjič.

Pesem zahvale in blagoslov kmečkih pridelkov in strojev na Goriškem

Na prvo nedeljo po sv. Martinu so bile po raznih slovenskih krajih na Goriškem slovesnosti od dnevu zahvale. Svete maše so bile slovesnejše kot običajno in med darovanjem so domačini obložili oltarje z raznimi kmečkimi pridelki.

Po svetih mašah so bili na trgih pred cerkvami blagoslovi strojev in kmečkih pridelkov. Zadonela je tudi slovenska pesem, ki ima veliko motivov, primernih za tak dan. Zahvalne nedelje so bile še posebno doživete v Doberdobu (kjer so praznovali vaškega zavetnika sv. Martina), v Podgori (kjer so sodelovali tudi kmetovalci in Pevme, Oslavja in Štmavra), v Sovodnjah, v Štandrežu in v Števerjanu.

Zahvalna nedelja v Podgori

V nedeljo, 14.11.1993, je bila v Podgori zahvalna nedelja.

Prosvetno društvo Sabotin iz Štmavra je kot organizator še posebej spodbudil iniciativo kmetov iz okolice.

Pripravili smo simbolični voz s kmečkimi pridelki, slednje smo po blagoslovitvi darovali v dobrodelne namene.

Ob tej priliki bi se radi zahvalili g. župniku Makucu, vsem, ki so pomagali pri pripravi voza, pa še posebej Gorski skupnosti, ki je denarno prispevala k uspehu zahvalne nedelje.

Odbor PD Sabotin

Nova revija v Gorici

V Kulturni zadrugi »Maja« smo splovili novo slovensko revijo »Pretoki«. Po dolgih letih tuhtanja in snovanja se je skupina slovenskih razumnikov odločila, da naredi veliki korak in ni naključje, da se je to zgodilo prav v Gorici.

Naslov revije nakazuje smer, ki bo na razmišljujoč način vodila pisce in bralce skozi mrežo perečih sodobnih vprašanj, ki se med sabo usodno prepletajo in pretakajo. Revija želi biti drobna, a ustvarjalna komunikacijska centrala na križišču narodov, kultur in idej, ki pomenijo tloris naše indentitete in hkrati načrta, ki se imenuje Evropa. V »Pretokih« bodo našli ugledno mesto eseji, raziskave, literatura, kritika in razne rubrike.

V prvi številki pomembni slovenski in italijanski pisci razmišljajo o vprašanju narodne identitete, o problematičnih odnosih do drugega in drugačnega ter o potrebi po novi kulturi dialoga.

Predstavitev nove knjige v Štandrežu

Prosvetno društvo Štandrež je v soboto predstavilo novo publikacijo o Štandrežu. Knjigo, ki nosi naslov Iz kmečkih korenin sem pognal (Pričevanja o preteklosti Štandreža), je uredila prof. Lučana Budal, ki jo je na sobotni slovesnosti tudi predstavila. Večer je uvedel MePZ Štadrež, ki je pod vodstvom Ticijane Zavadlav zapel dve pesmi. Uvodne misli je podal predsednik Prosvetnega društva Štandrež dr. Damjan Paulin, ki se je zahvalil vsem, ki so sodelovali pri nastajanju knjige, posebno pa se je zahvalil Zvezi slovenske katoliške prosvete in Hranilnici in posojilnici iz Sovodenj, ki sta izdajo podprli. Zanimanje za izzid te publikacije je bilo posebno v Štadrežu veliko, o čemer priča številna publika, ki se je zbrala na predstavitvenem večeru. Knjiga, ki je izredno bogata s fotografskimi posnetki, je pomemben doprinos k zgodovini Štandreža in življenja njegovih ljudi v prvi polovici našega stoletja.

V spodnjih prostorih župnijskega doma so nato odprli razstavo starega kmečkega orodja. Tu je pod vodstvom Kristine Marušič zapel štandreški mladinski pevski zbor.

* * *

V kletnih prostorih župnijskega doma »Anton Gregorčič« v Štandrežu, so v soboto, 13. novembra, odprli razstavo starega kmečkega orodja, ki so ga v Štandrežu uporabljali do polovice tega stoletja.

Razstavljen je bogat izbor predmetov in orodij, ki so jih kmetovalci uporabljali na polju in pri raznih delih na domačiji. Številni so tudi predmeti, ki so jih uporabljale gospodinje pri hišnih opravilih, predvsem v kuhinji.

Predmete so dale na razpolago razne štandreške družine in bodo na ogled do nedelje, 28. novembra.

Za zanimivo razstavo je poskrbelo prosvetno društvo »Štandrež«, ki je ob tej priliki izdalo tudi knjigo Iz kmečkih korenin sem pognal, o kateri poročamo na drugem mestu.

Pri otvoritvi je sodeloval štandreški mladinski zbor, ki je pod vodstvom Kristine Marušič s pesmijo in gibi lepo prikazal nekaj kmečkih opravil. Razstavo si je ob otvoritvi in v prvih dneh ogledalo veliko ljudi.

Koncert ob 25-letnici zbora Hrast

Kulturna jesen na Goriškem je že polno zaživela, še posebej na glasbenem področju. Po uspelem koncertu APZ Tone Tomšič v Štandrežu, je bil v petek, 12. novembra, na vrsti jubilejni koncert mešanega zbora Hrast v Doberdobu. S tem je hotelo S.K.D. Hrast dostojno počastiti petindvajset let delovanja domače pevske skupine. Prireditve ob jubileju društva pa se bodo še nadaljevale konec meseca s koncertom organista Huberta Berganta in trobentača Roberta Caterinija, zaključile pa se bodo decembra s predstavitvijo knjige Igrarija čarovnija z deli pokojne Franke Ferletič.

»... in jesensko tiho sonce bo čez Kras, čez Kras sijalo...«. S temi verzi kraškega pesnika S. Kosovela so prireditelji začeli svojo spominsko brošuro, žal pa na večer koncerta tega sonca ni bilo in je namesto njega šumela kraška burja z dežjem. Vseeno pa je sonce sijalo iz glasbe, njenih zvokov in melodij, ki so napolnili lepo in nabito polno doberdobsko cerkev sv. Martina. Zbor Hrast je za jubilejni koncert pripravil bogat spored skladb, ki so obsegale tako umetno kot ljudsko pesem. Zasopani so bili slovenski in tuji skladatelji od romantike do naših dni.

Prvi del sporeda s petkovega koncerta je skupno obsegal sedem skladb. Najprej S. Rahmaninova Bogorodice djevo, radujsja, močno in markantno delo pravoslavne liturgije, v katerega je ruski skladatelj vlil svojo kompozicijsko visoko raven in globoko duhovno občutljivost. Sledila je Mendelssohnova skladba Psalm 91 v menjajočem se zborovskem osemglasju, tipično delo nemškega romantičnega mojstra, ki je med drugim obogatil takratno nemško glasbo z obsežnim opusom vokalne in simfonične narave. Sledila je Brucknerjeva Ave Maria, ki je v zborovskem izvajanju danes zelo priljubljena, polna lirične vsebine, pa tudi mogočnih mnogoglasnih akordov. Pred temi slovenskimi modernejšimi avtorji naj omenimo še Z. Kodalyja Esti dal, očarljivo in nežno zborovsko skladbo, ki jo skoz in skoz vodi zadržana melodija v sopranu.

In smo pri slovenskih novejših skladbah. Najprej Alojza Srebotnjaka Kraška pesem na Kosovelovo impresionistično besedilo. To lepo kaže tudi muzika, v katero je avtor prelil svoja občutja. Sledila je še ena pesem istega avtorja, prav tako na Kosovelov tekst, »Ne, jaz nočem umreti«. Za tem Karla Pahorja Očenaš hlapca Jerneja na Cankarjevo besedilo. Prav gotovo lahko uvrstimo to Pahorjevo delo med najlepše in globoke slovenske zborovske stvaritve, saj tako posrečeno druži molitev za pravico človeka z religiozno mogočno melodijo. Pa še ob koncu prvega dela skladbo Stanka Jericija Pesnikova molitev na Mauserjevo besedilo. Delo je dognano umetno grajeno in se razpleta tudi s polifono govorico, lastno skladateljevemu slogu.

Drugi del koncerta doberdobskega mešanega zbora je obsegal šest slovenskih narodnih pesmi, ki so jih priredili razni slovenski sodobni skladatelji. Gre za pesmi z ljudsko motiviko, ki so jih obdelali v bolj ali manj originalnem izrazu Alojz Srebotnjak, Lojze Lebič, Stanko Jericijo in Samo Vremšak. Slednjiega smo poslušali sicer daljše delo, suito Ziljsko ohcet s pristno koroško melodiko. - Pesmi so si lepo sledile, čeprav bi verjetno vsebinsko lahko - posebej glede na cerkveni prostor - izbrali vrsto bolj duhovno poglobljenih del, saj jih ima tudi slovenska ljudska zakladnica veliko...

Nadvse primerna je bila ob koncu poleg vipavske Pa se sliš še mogočna in za doberdobski Kras pomembna Oj, Doberdob, ki zgovorno in doživeto priča o slovenskih ranah na bojiščih prve svetovne vojne.

Nastop mešanega zbora Hrast je pokazal oz. potrdil, da gre za zelo kultivirano in naštudirano zborovsko telo, ki se mu je v teh letih obstoja uspelo povzepeti do zelo zavidljivih dosežkov. Dirigent Hilarij Lavrenčič je iz njega znal izvabiti vrsto muzikalnih odtenkov in obenem prepričevalno interpretativno poustvariti številna težka in zahtevna zborovska dela. Želimo, da bi doberdobski zbor tudi v bodoče ohranil sedanjo umetniško raven in jo gotovo še izpopolnil!

a.b.

Čestitke

Zbor Lojze Bratuž čestita svojemu predsedniku Niku Klanjščku ob rojstvu hčerke Jasmine.

OBVESTILA

Duhovna obnova za zakonce bo na 3. adventno nedeljo dne 12. dec. v Zavodu sv. Družine od 9. do 18. ure. Vodil jo bo p. jezuit.

Zakonca, ki nimata komu zaupati otroke, bo zanje poskrbljeno. Ker je število prostorov omejeno prosimo, da se udeleženci prijavijo do 5. dec. v Zavodu sv. Družine, v ulici don Bosco 66 (tel. 530341).

Maša za vse pokojne pevce zbora M. Filej bo v ponedeljek, 22. t.m., v štandreški cerkvi ob 19. uri. Vabljeni tudi vsi sorodniki.

Razstava starega kmečkega orodja v kletnih prostorih župnijskega doma »Anton Gregorčič« v Štandrežu bo odprta do nedelje, 28. novembra. Ogled je možen ob delavnikih od 19.30 do 20.30, ob nedeljah pa od 11.30 do 13. ure. V istih prostorih je na razpolago tudi knjiga Iz kmečkih korenin sem pognal.

Višja medicinska sestra iz obmejnega območja v Sloveniji nudi zdravstveno nego in oskrbo. Skrbela bi lahko za eno osebo, za zakonca ali za več oseb. Ponudbe vsak dan od 12. od 15. ure na tel.: 00386 65 62697.

Občina Romans ob Soči in Mestni muzej Idrija vabita na razstavo Idrijski rudarji v delih Rudija Skočirja, ki bo v Kulturnem središču v Romansu ob Soči, ul. Roma 6, od 18. novembra do 11. decembra 1993.

Urnik razstave: ponedeljek, torek, sreda in petek od 10.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 - četrtek od 10.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00 - sobota od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00. Nedelja, 20. novembra, od 10.00 do 12.00 in od 15.00 do 18.00

Izšel je nov katekizem katoliške Cerkve v slovenskem jeziku. Dobite ga v Katoliški knjigarni.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
GORICA

Cecilijanka '93

35. revija goriških pevskih zborov bo posvečena skladateljici Bredi Šček ob 100. obletnici rojstva.

Sodelujejo zbori iz Furlanije-Julijske krajine, Slovenije in Koroške

Gorica - Katoliški dom
Sobota, 20. novembra, ob 20.30
Nedelja, 21. novembra, ob 16. uri

V galeriji Katoliške knjigarne bo razstavljal svoje akvarele

Andrej Kosič

Umetnika bosta predstavila dr. Ivan Sedej in Joško Vetrih
v petek, 19. novembra 1993, ob 18. uri.
Vljudno vabljeni.

Razstavo si lahko ogledate po urniku knjigarne do 30. novembra.

KATOLIŠKA KNJIGARNA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Pokrovitelj Goriška pokrajina

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ
v Furlaniji-Julijski krajini

Za mir med narodni - spoštovanje manjšin

Mednarodni simpozij

Evropa in narodne manjšine na pragu tretjega tisočletja

Gorica, 26. - 27. nov. 1993
Dvorana Pokrajinskega sveta

Slovenski birmanci pri Sv. Ivanu

Nedeljske upravne volitve in izvolitev slovenskih predstavnikov

Nedeljske upravne volitve so prvi preizkus novih volilnih pravil na občinski ravni pri nas, pri katerem je za Slovence še posebno važno to, kako se bodo uveljavili slovenski kandidati. Za zavedne pripadnike slovenske manjšine pomenijo zato te volitve dvojno tveganje: ali bodo zmagale koalicije demokratičnih in odprtih sil, kar velja še posebej za tržaško občino, in koliko manjšinskih predstavnikov bo izvoljenih. Glede občin Devin-Nabrežina in Milje bo vse odločeno že v nedeljo, 21. novembra: zmagovita lista prejme župana in 2/3 svetovalcev (konkretno 12), ostale liste pa 1/3 (konkretno 4).

Ne bo pa tako v tržaški občini, kjer se sicer tudi glasuje po večinskem sistemu, vendar pa tako župan kot izvoljeni svetovalci bodo znani šele po drugem krogu volitev, to se pravi 5. decembra. Za občine z nad 100 tisoč prebivalci je namreč predvideno, da županska kandidata, ki bosta to nedeljo prejela največ glasov, se bosta pomerila čez 14 dni. Zmagal bo tisti, ki bo prejel največ glasov. Lista oziroma liste, ki so podpirale zmagovitega župana, bodo prejele 24 svetovalcev, vse ostale liste pa si bodo porazdelile preostalih 16 svetovalcev.

Na osnovi zgoraj povedanega bodo svetovalci na listah zmagovite koalicije izvoljeni z nižjim številom glasov kot svetovalci drugih list, ki so na volitvah ostale v manjšini. S tega vidika bodo tudi slovenski kandidati na listah zmagovite koalicije v nekoliko boljšem položaju kot oni na drugih listah. Tako za ene kot za druge so zelo potrebne osebne preference, ki jih volivci lahko dajo posameznim kandidatom. Pri tem morajo volivci vedeti, da lahko dajo preferenčni glas *samo enemu* kandidatu, zato ne smejo preveč razprševati preferenc, kajti slovenski kandidati se bodo namreč lahko uvrstili med izvoljene svetovalce predvsem na osnovi zadostnega števila prejetih preferenc. Ker je število slovenskih volivcev v primerjavi z volivci italijanske narodnosti dosti manjše, jim je matematično nujno potreben naš preferenčni glas, ki ga izrazimo tako, da v vrstico zraven volilnega simbola napišemo *priimek kandidata*.

V Trstu se bo bitka odločala med županskima kandidatoma Illyjem in Staffierijem, ki ga s svojimi kandidati na listi Alleanza per Trieste - Zavezništvo pa Trst podpira tudi Slovenska skupnost. Glavni kandidat SSk za tržaške občinske volitve na tej listi je odvetnik Peter Močnik.

Županski kandidat Riccardo Illy na večeru SSk na Opčinah. Od leve: Peter Močnik, Riccardo Illy, Martin Brecelj, Andrej Berdon.

Naša Hvaležnica

Nedelja Hvaležnice je tisti dan, ko se mogočni zvonovi Sv. Justa oglasijo tudi za nas Slovence. In odzvali smo se s polnoštevilno udeležbo, ter povezani s svojimi duhovniki in g. škofom, izrazili svojo polno pripadnost domačemu patronu. Vzdušje je bilo tem bolj občuteno ob izjemno velikem številu skavtske mladine.

Prof. Simčič je povezoval glavne dele sv. maše. V geslu: »Poklicani, da služimo bratom«, kar tudi obsega Pastoralna smernica za leti 1993-1994. Kjer pa se Slovenci za božjo čast najbolj izkažemo, to je naše petje. In res, mogočni zbor domačih pevcev in tistih iz Rodika, je vzpostavil enkratno veselo prazničo razpoloženje.

Berila in evangelij so posredovali duhovnik g. Rafko Slejko, odnosno dva laika. Nagovor g. škofa je objavljen na prvi strani. Svoje prošnje so izpovedali člani raznih družbenih slojev.

Pri izročanju darov (zemeljskih pridelkov naših okoliških obdelovalcev), kot vidni prispevek v znamenju edinosti, se je prof. Simčič navezal na istost liturgičnega besedila. Denarna nabirka pa je istočasno podprla še kulturno ustanovo Zavoda sv. Stanislava pri Ljubljani. Iz njega je izšla že elita mož; po 50 letih molka upravičeno pričakuje vso našo podporo.

Molitev Očenaša nas je poglobila v njegovo občestveno zgradbo, ki nas z bližnjimi in daljnimi brati povezuje v enakopravno vesoljno družino. Poseben poudarek ljubečega Očeta pa nam polaga v usta sam Bog, ki nam želi biti »Oče«!

V sklepni misli zahvalnega obreda je prof. Simčič strnil poziv na našo iskreno zahvalo Bogu, ki naj bi ne bila le plehka zunanjost; gospodu škofu za njegove spodbudne besede, ter prisotnemu občestvu, da bi s pogledom v bodočnost živeli skladnost evangelija, ker samo tako bomo pričevalci veselega oznanila.

Šele po zadnjih akordih pesmi Marija skoz življenje, smo si rekli, kako lepo je, kadar se srečamo v tako polni stolnici.

F.V.

Pevski zbori Vesela pomlad z Opčin prirejajo ob svoji 15-letnici v nedeljo, 21. t.m., ob 17. uri, v Kulturnem domu na Proseku koncert MPZ in FPS Vesela pomlad, ki ju vodi Franc Pohojač. Pri klavirju Martina Feri. Prisrčno vabljeni.

Sneli so si krinko ali so izgubili živce

Prejeli smo s prošnjo za objavo

SKGZ oz. njeni najzvestejši privrženci (dobro plačani uslužbenci) so začeli s koncentričnim napadom na slovenskega zunanjega ministra in na sekretarja za Slovence po svetu. Na plan so stopili neposredno pred volitvami oz. takrat, ko se je javnost seznanila s krizo Ponteca. Ne bi se spuščal v posamezne trditve (vsaj enostranske, če že ne lažne!), rad bi javno navedel nekaj podatkov, ki mi silijo v ospredje, ko berem take napade na najvažnejše ministrstvo slovenske vlade, kot jih ne pomnim. To pa je delo (premišljeno) tiste organizacije in njenih kaplarjev, ki je do pred leti bila edina krovna (in zveličavna) v zamejstvu. Vodila pa jo je ena sama roka, katere možgani gotovo niso bili ne v Trstu ne v Gorici in še manj v Vidmu; bili so v Ljubljani na Komenskega ali celo na Beethovnovi, če že ne v Beogradu. Toliko o samostojnosti in o delitvi na »Slavi bianchi« in »Slavi rossi«, kot je v času tajnikovanja rad poudarjal Bogo Samsa, ki je dosleden svoji naravi v letih levega centra in še pozneje zagovarjal tezo Craxija in Carboneja, ki sta Slovencem zelo pomagala (Kajne, prof. Pečenko?).

Ti gospodje (nekdanji tovariši), ki so do včeraj *sami vedrili in oblačili* med manjšino in razpolagali (še razpolagajo) z *vso podporo* (finančno in politično) matične domovine, ki so po osamosvojitvi Slovenije zaprli mnogo nerentabilnih podjetij in ustanov ter poslali na cesto marsikoga z izgovorom, da ni več denarja, čeprav ga za razne pobude razmetavajo (program Republike!), si danes upajo podtikati Peterletu in Venclju pristranskost in opredeljenost samo zaradi tega, ker sami niso več edini zveličavni, ampak se podpore delijo obema krovnima organizacijama!

Odpuščene uslužbence raznih SKGZ-jevih ustanov bi verjetno zanimalo, kam je izginil ves dobiček, ustvarjen v času »debelih krav«, da danes ni več denarja niti za najnujnejše pobude in ustanove, kot so Glasbena matica, Gledališče itd. Sam pa se vprašujem, ali ni potrata denar ja (našega?), ko bivši urednik Primorskega, sicer že v pokoju (niti ne s slabo penzijo), je še vedno poseben dopisnik (in še kaj) našega edinega dnevnika. Kaj pri tem mislijo odpuščeni časnikarji, ki moledujejo za suplence pri Radio Trst A? In še vprašanje bivšemu svetovalcu SSk: Ali je prav, da slovenski zamejski dnevnik, ki naj bi bil dnevnik »super partes« objavlja take napade? Se B.B. s tem strinja? Cui prodest?

Antek Terčon

Martinovanje na Proseku 93

Cerkev na Proseku je posvečena sv. Martinu. Nad vhodnimi vrati je freska, ki prikazuje Martina-vojaka, ki deli svoj plašč z revežem. Vsako leto obhajamo praznik svojega zavetnika s tradicionalnim martinovanjem. Nekoč se je na ta dan zaključilo kmetijsko delo na polju: pridelki so bili prod streho, vse je bilo pripravljeno za zimo. Na ta dan so naši kmetje šli k maši, da bi se Bogu in svetemu Martinu zahvalili za dobro letino. Ravno na ta dan so nazdravili z novim vinom. V vas so prihajali kramarji, ki so ljudem nudili raznovrstno blago od oblačil in suhe robe do slaščič. Hišni gospodarji, ki so celo leto prihranjevali denar, so za sv. Martin nabavili, kar je bilo potrebno pri hiši. Danes je malo drugače: še vedno prihajajo v vas kramarji, za mlade pa je Luna Park. Od prejšnjih časov je ostal prašičji sejem na Devinščini. Ob tej priliki delujejo »osmice«, kjer poleg domače zlate kapljice nudijo tudi kmečki prigrizek. Ta praznik se pozna tudi po družinah: gospodinja za kosilo skuha joto, to je juha iz turščice, potem klobase in kislo zelje in zraven pražen krompir, pa še fanclje z dušo in kuhane štruklje.

Na ta praznik se župljani pripravljajo že v nedeljo pred Sv. Martinom, ko imamo Hvaležnico. Z njo se hočemo primerno zahvaliti Gospodu Bogu za vse dobro, ki nam ga je naklonil med letom. Tudi letos smo svojo cerkev lepo okrasili za to priložnost (zelenjava, sadje, zelenje, rože in vino). Pri sv. maši so sodelovali tako naš pevski zbor kot naši skavti in skavtinje, ki so prinašali darove na oltar. Na sam dan sv. Martina smo imeli dve sv. maši: dopoldne je z našim župnikom somaševal g. Brecelj iz Nabrežine; popoldne pa msgr. Lojze Škerl skupaj z g. Kunčičem in g. Špehom. Praznovanje sv. Martina je lepo izteklo in tudi muhasto vreme ni skalilo veselega vzdušja. Naši župljani zelo čutijo ta praznik, ravno tako ljudje iz okolice Trsta. Upamo, da bo k letu še lepše vreme in še več veselih ljudi: da nam sv. Martin izprosi dobro letino in resnični mir.

M.B.

Messori v Trstu

Na povabilo krožka S. Michele Arcangelo se je v ponedeljek, 15. t.m., mudil v Trstu znani katoliški časnikar in pisatelj Vittorio Messori. V dvorani sv. Marije Velike so namreč predstavili njegovo zadnjo knjigo »La sfida della fede«. Govor pa ni bil toliko o Messorijevem zadnjem delu, pač pa je visoki gost občinstvu podal svojo življenjsko zgodbo, od takrat, ko se je, proticerkveno usmerjen univerzitetni absolvent, srečal z evangeliji, do danes. Messori je tudi predstavil nekaj osebnih gledanj na zgodovino krščanstva in Cerkve. Obsodil je dejstvo, da se kristjani marsikdaj posipamo s pepelom in se kesamo za krivde, ki jih nismo nikoli zagrešili. Pri tem je omenil npr. protisemitizem, ki ima po mnenju nekaterih krščanski izvor. Tako razlago sprejemajo tudi mnogi cerkveni predstavniki, je pa popolnoma neresnična, saj je protisemitizem — kot tudi rasna nestrpnost — sad moderne dobe, krščanskemu izročilu pa je popolnoma tuj. Messori je tudi branil svojo izbiro, da se poslužuje razuma pri obravnavanju verskih skrivnosti, za kar si je nakopal veliko kritik s strani cerkvenih krogov. Njegovo raziskovanje pa gre vedno v dve smeri: v obravnavanje Jezusove človeške osebe in v obravnavanje zgodovine Cerkve, ki predstavlja mistično Jezusovo telo v teku stoletij.

Velika dvorana sv. Marije Velike ni bila za to priložnost kdovekako obiskana, kar priča, da so okoli Messorijevih idej in njegovega radikalnega načina obravnavanja verskih tematik mnenja precej deljena.

nl

V društvu Slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 22. novembra, večer, posvečen slovenskemu argentinskemu slikarju Milanu Volovšku, ki bo razstavil svoja dela na papirju. Predstavili ga bosta Zora Tavčar in Irene Mislej. Začetek ob 20.30.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Helmut Peschina

Boš že videla

monodrama

Igra Mira Sardoč, režija Jože Babič

Premiera
v petek, 19. t.m., ob 20.30
ABONMA RED A

Ponovitve
v soboto, 20. t.m., ob 20.30
ABONMA RED B
v nedeljo, 21. t.m., ob 16.00
ABONMA RED C
v sredo, 24. t.m., ob 20.30
ABONMA RED D
v četrtek, 25. t.m., ob 20.30
ABONMA RED E

Simpozij o Evropi in manjšinah

Simpozij je posvečen obravnavanju evropske in manjšinske problematike. Tematika bo obsegala vprašanja avtonomije in federalizma, narodnih skupnosti in njih mesta v procesu evropske integracije, kulturna in zgodovinska vprašanja. Povabljeni so bili razni ugledni politiki, kulturni in javni delavci in sploh manjšinski predstavniki, ki bodo vsak s svojega zornega kota osvetlili zadevno stvarnost. Tema pa je naslednja: *Evropa in narodne manjšine na pragu tretjega tisočletja.*

Med drugimi bodo na simpoziju sodelovali predsednik deželnega sveta Doline Aosta Francois Stevenin, evropski poslanec s Sardinije Mario Melis, deželni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar ter razni predstavniki iz republike Slovenije. Nadalje bodo predavali univ. prof. Ulderico Bernardi z beneške univerze (mnogonarodne-multietnične skupnosti), dr. Nino Agostinetti iz Padove (o Slovencih, Italijanih in Furlanih na Goriškem v prejšnjem stoletju), univ. prof. Aleš Lokar iz videmske univerze o ekonomskih vprašanjih v zvezi s slovensko-italijanskimi odnosi. Nato s Koroške dr. Valentin Inzko o problemih koroških Slovencev s posebnim ozirom na cerkvene razmere. Predvideni so še drugi nastopi.

Zanimanje za investiranje v Sloveniji

Prejšnji teden sta se v Vidmu in Trstu odvijala gospodarska posveta, na katerih je potekal pogovor o možnostih in prednostih investiranja v Sloveniji. Pod geslom »Investirati v Sloveniji« je v dvorani videmske Trgovinske zbornice potekalo srečanje, ki ga je organizirala Italijansko-slovenska trgovinska zbornica iz Rima. Udeležila sta se ga tudi slovenski zunanji minister Lojze Peterle in predsednik Agencije za sanacijo bank Janko Deželak.

V Trstu pa se je odvijal posvet, ki ga je v sodelovanju s tržaško Trgovinsko zbornico priredil Odbor 21 trgovskih zbornic alpskega loka. Na srečanjih je bila poudarjena potreba po večji izmenjavi in povezovanju med Slovenijo in Italijo.

Nedelja, 21. novembra

PRAZNIK M.B. ZDRAVJA.

Sv. maša ob 16. uri v cerkvi sv. Marije Velike v starem mestu.

Šport

Odbojka - Moška C2 liga

2. kolo

Olympia CDR - Soča Sobema

0:3 (10:15, 7:15, 2:15)

Olympia: S., J. in A. Terpin, A. in M. Vogrič, Komjanc, Maraz, Petejan, Povše, Bensa, Devetak.

Soča: Klede, Tomsič, Petejan, Korsič, Braini, Battisti, I. in S. Cotič, Graunar, Čevdek, Pahor.

Slovenski derbi v C2 ligi se je končal z gladko zmago Soče; potek tekme je bil vseskozi enosmeren in rezultat jasno izkazuje premoč gostov.

Čeprav je Soča prijetno presenetila že v prvem kolu, medtem ko je Olympia nerodno izgubila, si takšnega razpleta vseeno ni nihče pričakoval. Olympia je stopila na igrišče premalo odločna, delovala je daleč preveč pasivno in neenotno. Po drugi strani pa je sovodenjska ekipa pokazala ravno nasprotno: igrala je izredno zbrano in suvereno, tako da je bilo število napak izjemno majhno. Soča pa je pokazala predvsem odlično kolektivno igro, kjer je vsak opravil svojo dolžnost, ekipa pa je delovala zelo učinkovito.

O sami tekmi ni kaj veliko povedati, saj je bila na igrišču praktično samo ena ekipa. Sočani so takoj visoko povedli s 13:0, takrat pa je prvič in zadnjič v tekmi Olympia zaigrala dobro, tako da se je pribižala na 10:14, več pa ni mogla doseči in gostje so osvojili prvi set. V drugem in tretjem setu je bila tekma še bolj enosmerna, tako da o zmagovalcu ni bilo nobenega dvoma.

Soča predstavlja gotovo prijetno presenečenje in dokaz, kam je mogoče priti s trdim delom. S svojo igro je že navdušila številno občinstvo, ki je tudi v soboto glasno navijalo. Olympia po mora čimprej zaigrati bolje, da preboli krizo, v kateri se je znašla.

Igor Povše

V nedeljo, 21. novembra, bo v bolnišnici na Katinari ob 17.15 sv. maša za slovenske vernike

Msgr. Slavko Bavdaž

V ponedeljek, 15. nov., so iz Rima sporočili, da je tam odšel k svojemu Stvarniku msgr. Slavko Bavdaž. Pokojni je bil iz Bavdaževe družine, ki je imela svoj dom na Solkanskem polju, tostran sedanje državne meje. Tam se je rodil 28.3.1920. Srednje šole je opravil v goriškem malem semenišču. Po maturi je odšel v Rim, kjer je bival v francoskem zavodu, študiral pa na Gregorijani.

Po novi maši se ni vrnil v rodno škofijo, temveč je ostal v Rimu in stopil v diplomatsko službo pri sv. Sedežu. V državnem tajništvu je ostal do upokojitve, ko se ga je lotila dolgotrajna bolezen, ki ji je sedaj podlegel.

Pokojnika bodo v petek prepeljali v Gorico, kjer bo pogrebna maša v stolnici ob 11. uri.

Bazovica

V nedeljo, 21. novembra bo ob 17. uri v Slomškovem domu

Slomškova proslava

Sodelovali bodo:

otroški zbor »Slomšek« pod vodstvom Davida Žerjala;

dijaki in dijakinje učiteljišča A.M. Slomšek ter g. Miha Herman, župnik iz Ponikev z mladino.

Peč

V nedeljo, 21. nov. t.l., bo ob 10. uri slovesen blagoslov novega zvona na Peči.

Obred blagoslovitve bo pod lopo pred cerkvijo. Sledila bo sv. maša v cerkvi, med katero bodo botri skupaj s starešino prvih zvonov prinesli mašne darove na oltar.

Ves obred in sv. daritev bo opravil kanonik msgr. dr. Franc Močnik ob spremstvu duhovščine.

Pel bo MePZ Rupa-Peč.

Prisrčno vabljeni!

Odbor za novi zvon

25 let delovanja

SKD HRAST

1968 - 1993

Četrtek, 25.11.1993
Koncert za orgle in trobento
orgle Hubert Bergant
trobenta Roberto Caterini

Združeni za UNICEF

V soboto, 20. novembra 1993, bo ob 19.45 v veliki dvorani UGG v Gorici potekala že četrta izvedba prireditve »Združeni za UNICEF«. Na odru se bo zvrstilo več skupin, ki bodo zastopale različne kulture.

Slovenska ljudska knjižnica Damira Feigla
Zveza slovenske katoliške prosvete
Zveza slovenskih kulturnih društev
Pod pokroviteljstvom Goriške pokrajinske uprave

Počastitveni večer ob osemdesetletnici pisatelja

Borisa Pahorja

Dvorana Pokrajinskega muzeja na Goriškem Gradu
četrtek, 25. novembra 1993, ob 18. uri.

O avtorju bo spregovorila Marija Pirjevec
Vera Tuta Ban bo predstavila jubilejni zbornik

VABILO NA I. OBČNI ZBOR OBRTNIŠKE SEKCIJE

Slovenskega gospodarskega združenja Gorica

Vabim vas na I. redni občni zbor Obrtniške sekcije Slovenskega gospodarskega združenja Gorica, ki bo v ponedeljek, 22. novembra t.l., na sedežu SGZ v Gorici, ulica Roma 20, III. nadstropje, s pričetkom ob 20.00 v prvem sklicu in ob 20.30 v drugem sklicu, s sledečim dnevnim redom:

1. poročilo načelnika sekcije;
2. poročilo ravnatelja;
3. določitev višine redne letne članarine za sekcijo;
4. volitve novega odbora sekcije;
5. razno.

Vljudno vabljeni.

Načelnik sekcije
Bogdan Buktovič

Radio Trst A

Poročila: ob 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00.

Spored od 21. do 27. novembra 1993

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Moja ljuba nečaka«. 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Obzornik. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dante Alighieri: »Božanska komedija. Pekel«. 7. del. 15.00 Krajevne stvarnosti. 15.30 Šport in glasba. 17.00 Z naših prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Iz Četrtkovih srečanj: dr. Branko Agneletto. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odprta knjiga. Prežihov Voranc: »Poslednji pot«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Cecilijanka '93. 14.10 Otroški kotiček: »Profesor Ficko in gospod Packo«. 14.30 Potpuri. 15.00 Panta rei. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Niti raj niti pekel - Amerika.

Torek: 8.10 Svojo poslednjo voljo pri zdravi in čisti pameti izrekam. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odprta knjiga. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Ceciljanka '93. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Dante Alighieri: »Božanska komedija. Pekel«. 8. del.

Sreda: 8.10 Obzornik. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odprta knjiga. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Cecilijanka '93. 13.20 Na goriškem valu. 15.00 Made in Italy. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Tiho tiho, davno davno.

Četrtek: 8.10 Tisoč let naših prednikov. 8.30 Revival. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odprta knjiga. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Cecilijanka '93. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Kulturne diagonale. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Dopisnice z najbližnjega vzhoda.

Petek: 8.10 Dopisnice z najbližnjega vzhoda. 8.40 Potpuri. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odprta knjiga. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Cecilijanka '93. 13.30 Za smeh in dobro voljo. 13.45 Narodnozabavna glasba. 14.10 Otroški kotiček: »Draga babica...« 14.30 Od Milj do Devina. 15.00 Nekaj minut z... 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.00 Tomo Česen: »Med nebom in zemljo«. 9.20 Potpuri. 10.10 Koncert v repentabrski cerkvi. 12.00 »Ta rozajanski glas« - oddaja iz Rezije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 »Ena se tebi je želja spolnila«. 15.30 Soft Music. 16.00 Odkritje Amerike. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Mala scena. Janez Povše: »Za plačilo ti prinašam slovo«.

V spomin na prijatelja Vladimira Baka ob 10. obletnici smrti Darko in Zinka za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu 50.000 in za cerkveni pevski zbor 50.000 lir.

KATOLIŠKI GLAS
Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Glavni in odgovorni urednik: Dušan Jakomin
Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318
Tiska: Tiskarna Budin
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina:	Italija	50.000
	inozemstvo	70.000
	zračna pošta	95.000

Oglasi in osmrtnice: za vsak mm višine v širini enega stolpca 1000 lir, k temu dodati 19% IVA

Član
ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA PERIODIČNEGA TISKA
ZVEZA ITALIJANSKIH KATOLIŠKIH TEDNIKOV

DAROVI

Ob obletnici smrti predrage Ivanke Furlanove daruje Sonja Stubel 50.000 lir za kapelo sv. Leopolda v Domju.

Za Katol. glas: N.N. iz Domja 50.000 lir.

Za cerkev sv. Martina v Sovodnjah: ob 43. rojstnem in godovnem dnevu g. župnika Marjana daruje N.N. 100.000 lir.

Za pevski zbor Rupa-Peč: ob 17. obletnici smrti Feličeta Tomažiča daruje žena Krista 100.000 lir.

Za cerkev na Jazbinah: namesto cvetja na grob pok. Amabili Štekar in pok. Romani Bučinel daruje Anton Koršič iz Trsta 50.000 lir.

Za slov. misijonarje: Matilda Mravlje 50.000 lir.

Za Katol. glas: ob 10. obletnici smrti drage tete Zofije daruje Bogomila Lupinc 50.000 lir.

Za cerkev na Peči: Severina in Nadja, namesto cvetja na grob sestrični Lavreti 100.000 lir.

Za misijon p. Kosa: Berta Vremec, namesto cvetja na grob Ivana Malalana 30.000; Pepka Škerlavaj, v isti namen 20.000 lir.

Za cerkev v Rupi: Olga Ožbot 30.000; Emilija Povodnik-Pavletič 70.000 lir.

Za novi zvon na Peči: Srečko Florenin iz Števerjana 50.000; Darko in Marko Cotič iz Sovodenj 50.000; Aleksander Carli 100.000; dijak David Perkon 10.000; dijakinja Verena Čevdek 20.000; učenec Matteo Simeoni 10.500; Zora Malič 50.000; N.N. za cvetje na slovesnosti blagoslovitve zvona 50.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: Žerjal 15.000; Pertot 15.000; Drioli 150.000; Rudolf 20.000; Srebrnič 70.000; Verri 20.000; Bolniki 230.000; Kojanec-Gruden 20.000; Grilanc 3.000; Terčon 35.000; De Corradi 50.000; ob poroki Smotlak-Jazbec 200.000; Visentin 5.000; Stepančič 10.000; ob pogrebu Alda Rebula 70.000; Rosati 100.000; Caharija 5.000; Logar 35.000; Radovič 80.000; Evangelista 50.000; Šemec 5.000; Micheli 35.000; Uršič 20.000; Milič 85.000; Bandelj 75.000; Toniolo 5.000; Caharija 5.000; Gabrovec 5.000; v spomin pok. Zofke Pertot darujeta Zdravko in Vera Caharija 50.000; Blason 20.000; Caharija 15.000; Venier 15.000; Span 35.000; Pertot 50.000; Scardi 10.000; Lisiach 50.000; Caharija 10.000; Zidarič 5.000; Verza 50.000; Kakeš 150.000; Pacileo 50.000; Milič 50.000; Terčon 35.000 lir.

Igor Franko daruje: za slov. Karitas, za p. Kosa in za slov. duhovnike po 50.000 (skupaj 150.000 lir).

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

Knjižna zbirka za leto 1994

Koledar 1994

V duhu mohorjanske tradicije je Koledar zbornik o preteklem in sedanjem dogajanju med Slovenci. V njem so objavljeni članki o zgodovinskih dogodkih, o gospodarskih in kulturnih vprašanjih ter rezultatih znanstvenih raziskav. Posebno pozornost posveča urednik Jože Markuža delovanju raznih organizacij in društev.

Bruna Pertot

Ko se vračajo delfini

Zbirka finih, intimnih, vsebinsko bogatih in slogovno dovršenih novel in črtic znane tržaške pisateljice in pesnice Brune Pertot. V tej kratki prozi se odraža občutljivost njene pesniške duše, ki je še zlasti pozorna na usodo slovenskega človeka na obali Jadrana, na Krasu in v Trstu, kjer se morajo njeni ljudje soočiti tudi z vprašanjem ohranitve narodne identitete. Knjigo je uredila Zora Tavčar.

Primorski slovenski biografski leksikon

Roža v gumbnici Goriške Mohorjeve družbe. To dragoceno enciklopedično delo, ki ga urejuje prof. Martin Jevnikar, je začelo izhajati 1974. Od 18. snopiča izhajajo Dodatki, ki naj bi se končali z 20. snopičem, se pravi s knjižno zbirko za leto 1995, ko bo Goriška Mohorjeva družba slavila 70 let svojih izdaj.

Ivan Kobal

Možje s Snowyja

Mnogi izmed nas imajo sorodnike ali znance, ki so po drugi svetovni vojni zapustili domovino in se izselili v daljno Avstralijo. Ta knjiga govori o njihovi usodi, še zlasti pa o življenju skupine slovenskih fantov, ki so se znašli na velikem gradbišču jezov in prekopov za veliki vodni načrt Sneženih gora. Avtor je Primorec, doma s Planine pri Ajdovščini in se je v Avstralijo izselil leta 1950.

Dorica Makuc

Aleksandrinke

Avtorica je znana esejistka in raziskovalka primorske polpretekle zgodovine. To delo je dragocen dokument, zbirka pričevanj in rezultat raziskovalnega dela o usodi številnih žensk, ki so zapustile dom in šle služit v Aleksandrijo, v Egipt. Knjigo bogatijo zgodovinske fotografije in dokumenti.